

predstavnštva, ki se je vršila, izjavo (deklaracijo) kraljeve vlade. Iz nje posnemamo, da vodi vlado prvi in skoro edini cilj, izdelati za kraljestvo SHS osnovni zakon, njegovo ustavo, ki je potrebna za daljni razvoj. Poslanci, ki jih naj ljudstvo prosto izvoli, naj se potem posvete z vso skrbjo delu za državni prosep. Med tem hoče zagotoviti urejeno gospodarstvo v državi, mir in red v notranjosti, pa tudi proti sosedom, ki bi skušali ogrožati našo državo.

Obletnica majniške deklaracije (izjave). Te ga dne pred tremi leti (1917) so združeni jugoslovanski poslanci v dunajskem parlamentu podali to-le izjavo: „Podpisani poslanci, ki so združeni v Jugoslovanskem klubu, izjavljajo, da zahtevajo na temelju narodnega načela in hrvatskega državnega prava, naj se vse zemlje monarhije, v katerih bivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, združijo pod žezlom habsburško-lorenske dinastije v samostojno državno telo, ki bo prosto vsakega narodnega gospodstva tujcev in ki bo zgrajeno na demokratičnem temelju. Za uresničenje te zahteve enotnega naroda bodo zastavili vse svoje sile.“ Ta odločna izjava se je zdela avstrijski vladi, kakor tudi našim nasprotnikom nekaj nezaslišanega in nemogočega. Zakaj nemški in madžarski državniki so se bili že tako uživili v misel, da smejo le Nemci in Madžari gospodovati, slovenski narodi pa le hlapčevati, da so bili slepi za najmanjšo enakopravnost, ki bi jo naj izkazali tlačenim narodom. Nasprotno pa je ta izjava pri Jugoslovanih, zlasti nas Slovencih, izzvala vihar navdušenja. V izjavi je bilo jasno izraženo, po čemer smo v tiho in skrivno koprneli, bila je nekaka uteha za prestane stoletne bolesi, za vse poniževanje in trpljenje, ki je v divji grozoti iznova zadelo nas vse v minoli vojski. Peklensko divjanje naših nasprotnikov na naših nedolžnih žrtvah je moralo takrat vsakega poštenega in pravičnega človeka prepričati, da tako ne more dalje, da mora tudi našemu narodu vziti vstajenje. Geslo našemu političnemu ravnanju je postala ona izjava. Ljudstvo se je je oprijelo širom naše domovine kot rešilne bilke in se izjavljalo ustno in pismeno zanjo. Narodovo navdušenje je bilo toliko, da ni vse nasprotovanje vlade in drugih nasprotnikov nič zaleglo. In res! Še prej, nego smo pričakovali, je prišlo do poloma v državi, do vstajenja našega naroda v lastni Jugoslaviji.

Odkritje nagrobnega spomenika dr. J. E. Kreku. V nedeljo, 30. maja ob obletnici majniške deklaracije, se je na slovesen način odkril na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani nagrobni spomenik duševnemu stvaritelju naše Jugoslavije. Slavnostni govornik, znani slovenski pisatelj župnik Finžgar, je v glavnih potezah očrtal pokojnikovo delovanje, njegovo življenje pa dr. Fr. Detela. Govorili so še zastopniki Hrvatov in Rusov, ter ljubljanski župan dr. Iv. Tavčar, ki je poudarjal vrline pokojnikove, pozivljajoč k spravljalivosti. Glasbena Matica je zapela nekaj žalostink. Odkritja so se udeležili predstavniki kulturnih društev in vojaških ter civilnih oblasti s številnim ljubljanskim občinstvom. Nagrobni spomenik predstavlja dva orjaka, ki sta žalujoče sklonjena nad grobom.

Laški arditi na Reki. Do sporazuma med Italijo in Jugoslavijo še vedno noče priti. Italijani napenjajo vse sile, da bi obdržali čim več naših krajev. V Rimu je bila te dni velika demonstracija proti vladi, češ da hoče popustiti v Jadranskem vprašanju. Prišlo je do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. Med demonstranti je bilo tudi več Lahov iz Reke in Dalmacije. Italijanska vlada noče porabiti svoje moči, da bi napravila red. Zato se ne čudimo, da raste greben raznim arditom, ki uganjajo nasilno laško politiko na lastno pest. Tako se je zvedelo, da je sklenil zloglasni vodja italijanskih upornikov, D'Annunzio, da zavzame s svojimi četami Sušak in del hrvaškega Primorja. Naša nova vlada je v skupščini izjavila, da je storila vse korake proti tej lopovščini. Bojimo se le, da besede ne bodo dosti zalegle, laškim arditom je treba pokazati v dejanju, da se jih ne bojimo.

T. Masaryk izvoljen za predsednika češko-slovaške republike. Po končanih volitvah v državni zbor se je vršila volitev predsednika. Zbrali sta se obe zbornici. Oddanih je bilo 411 glasov, katerih je dobil T. Masaryk 284 glasov, s čimer je izvoljen za predsednika češko-slovaške republike. Nemci so oddali 61 glasov svojemu kandidatu. Hoteli so s tem demonstrirati proti Čehom, čeprav se Nemcem na Češkem sedaj stokrat boljše godi, nego se je Čehom pod avstrijsko nemško vlado.

Razno.

Povišanje pristojbin za društvene stvari. Odborova seja društva jugosl. novinarjev je sklenila povišati pristojbine za uvrstitev društvenih vesti v liste na ta način, da se zaračuna za vsako besedo 20 vin., izvzemši one, ki imajo po eno ali dve črki. Delni zneski se zaokrožijo na 2 K navzgor. — Društva se opozarjajo, da stopi ta sklep z dnem 1. junija t. l. v veljavo in bodo premalo kolekovane obvestila brezpogojno izostala. Za kolke se lahko priloži tudi denar. To na znanje vsem društvom!

Odkup tobaka. Uprava državnih monopolov je končala odkup tobaka od pridelave vsega ozemlja. Odkupljenih je 8 milijonov kilogramov tobaka, od teh 5 milijonov samo v mejah bivšega kraljestva Srbije.

Ponarejene 5 dinarske (20 K) novčanice. Dobili so se že zločinski ljudje, ki hočejo bogateti z lahkim delom na tuje stroške. Začeli so že ponarejati naše nove dinarske novčanice. Tudi v Ptujju so jih že zanesli. Ponarejene so pa precej slabo, tisk je blede, glava nejasna in nimajo serijskih števil. Pazite nanje.

Brezdovno je . . . V navadnem življenju veljajo v medsebojnem občevanju gotove forme, ki jih je vsakdo dolžan varovati. Kam pridemo, ko bi si začeli drug drugemu podtikati lažnivost, sebične namene, podtikati hinavščino in kar je še takih lepih lastnosti. Ali bi bilo medsebojno, osebno občevanje še mogoče? Ali se ne bi vsakdo zahvalil za tako lepo druščino? Kar velja za osebno občevanje kot splošno priznana načelo, to seveda ne velja po mnenju gotovih ljudi za politike, politične stranke in javno delovanje. Tako piše ljubljanski dnevnik „Slovenec“. Srčno si želimo, da bi se ravnali po teh naukih vsi — posebno pa pristaši SLS, ki tudi pri nas silno grešijo proti lepim naukom, ki jih daje njihov časopis.

Za 6 milijonov kron usnja je zaplenil centralni urad zoper verižnike te dni tovarnarju Karolu Pollaku v Trziču. Med zapljenim blagom se nahajajo celo znatne količine predvojnega usnja.

Nove poštno znamke. Pripravljajo se nove poštno znamke, ki bodo veljale za vso državo in imele sliko regenta Aleksandra.

Po poroki pobegnil od žene. V okraju Sinj v Dalmaciji se je pred kratkim poročil mlad parček. Takoj po poroki je nevestin oče izročil ženinu dogovorjeno vsoto denarja, kakor tudi nevestino doto. Ker je ženinu denar veliko bolj ngajal kakor pa nevesta, je pustil ženo na cedilu in pobegnil z njim. Policija ga je kmalu izsledila in zaprla. Žena ne mara sedaj ničesar slišati o njem in pravi, da bi poroka ne smela biti veljavna.

Nova očesna bolezen. Poljski listi poročajo, da se je na Poljskem pojavila nova očesna bolezen. Pozna se po tem, da eno oko nenadoma močno zardeči. Bolnik dobi kmalu jako močno vročico in izgubi polagoma tudi vid. Bolezen preide potem tudi na drugo oko. Obe očesi se močno gnojite. Po ognjenju pa se oči prično počasi zopet odpirati, boljšati in bolezen polagoma zopet izgine, ne da bi zapustila kake sledove.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.

Izgubilo

se je dne 1. t. m. od Stojnc do sv. Marka eno bičaio iz žutega usnja z belimi, kosteni mi obročeki. Kdor je našel, naj naznani proti dobri nagradi g. Milanu Blass, pri sv. Barbari v Halozah.

Naročba

Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Kovaškega pomočnika in učenca

sprejme takoj Simon Gajser, kovaški mojster v Zabovcih niže Ptujja.

Urarski učenec

iz poštene rodbine, priden in soliden, kateri lahko stanuje v Ptujju in ki ima tudi oskrbo doma, se takoj sprejme pri g. Francu Reismanu, urarju v Ptujju.

NA PRODAJ

Moška salonska črna obleka šte. 48, eno dobro kolo (bicikelj), en par novih čevljev za moške 44, en par novih rjavih gamašev, ena čisto nova pletena nihalka (Hängematte), ena srebrna moška ura in ena nova cev za kolo (bicikelj). Vpraša se v Ptujju, Prešernova ulica šte. 19, I. nadstropje, levo.

KOLARSKO ORODJE

in suhi les za kolarja takoj proda Ludmila Rakuš, na posestvu g. Musek-a v Pobrežju pri Sv. Vidu niže Ptujja.

Dekla

delavna in poštena se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri grajščini Ebenfeld pri Ptujju.

DEKLICA

16 mesecev stara, zdrava in krepka, se odda za svojo. Naslov pove uprava lista.

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 10—, za podgane in miši K 10—, za ščurke 10 K; posebno močna vrsta K 20— posebno močna tinktura za stenice 10 K; uničevalec moljev 10 K; prašek proti ušem v obleki in perilu, proti ušem pri perutnini 6 in 10 K; prašek proti mrčesom 6 in 12 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K; mazilo za uši pri živini 6 in 10 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

PIROL

je iskušano ubranljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane 8 K.

Dobi se pri Magdalenski lekarni v Mariboru.

Čitajte in razširjajte „Ptujski list.“